

Природою нашіптани вірші...

/Антологія віршів поетів Придніпров'я

про красу рідної природи/

Дніпропетровськ

2015

Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. М.Світлова

Природою нашіптані вірші...

**/Антологія віршів поетів Придніпров`я про красу рідної
природи/**

Дніпропетровськ

2015

ББК 83.34 Укр6

П 77

«Природою нашіптани вірші»: антологія віршів поетів Придніпров`я про красу рідної природи / упорядник В.Білявська; ред. Т. Сафронова; КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. М. Светлова». – Дніпропетровськ, 2015. – 56 с.

Ця коротка антологія містить кращі зразки пейзажної лірики поетів Придніпров`я.

Сподіваємося, що вона стане корисною і цікавою для викладачів, учнів, студентів, бібліотекарів та всіх тих, хто зачарований красою свого краю, цікавиться його історією, культурою та літературою.

**Упорядник В. Білявська
Редактор Т. Сафронова
Відповідальна за випуск О. Матюхіна**

Упорядник В. Білявська, 2015

@ КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. М. Светлова», 2015

**Лазур небес і соняхів розтеча,
Мов дві ріки, в душі моїй сплелись...
Сюди поета благодатна втеча:
Тут причастись і тихо помолись.**

М. Миколаєнко

«Природа являється в предивній чистоті, краєвиди відкриваються такі мальовничо-благословенні, мов би рай зійшов на землю, і такі велично-монументальні, як земля з висоти орлиного польоту, » – так написав у передмові до збірника «На тихі води, на ясні зорі» знаний український письменник, лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка, заслужений діяч мистецтв України Я. Гоян про природу нашої калинової Вітчизни.

Саме такими чудовими словами можна змалювати і природу рідного Придніпров'я, що народила співців, які в слові відобразили її красу, тому що, як бачиться поетесі Л. Левченко, :

А степ – притулок для митця,
В нім можна жить і мить і вічність...

Поетичні ріки віршів повняться щедро, бо впливають з чистих джерел. І ми маємо щастя бачити ці світлі припливи зі всіх куточків рідного краю, що оспівують ласкавим словом частину пречудового планетарного дива – мальовничу й розмаїту рідну природу:

Будуть вишні, явір і калина, поки світ не згас.

О.Зайвий

Облиште лемент. Тихше. Сад цвіте!

Ю. Кириченко

Озвуться степу сонячні тарелі.

М. Миколаєнко

А квіти – це для мене вічний рай,

Вони завжди мою долають смуту.

Д. Калинова

А ще оспівують вічний і нерозривний зв'язок людини і природи. Бо саме в природі людина черпає сили, натхнення і вічні моральні цінності, як про це пише відома дніпропетровська поетеса Н. Нікуліна,:

Чия душа з природою говорить,
Той знає цінність кожного життя
І не різнить людини і тварини,
Й мале звірятко пожаліє теж.

Поети Придніпров`я душею вболівають за пречистий храм природи і мріють разом з Ю. Кириченком про те,

Щоб в небі реактивної доби,
Безпечно почувались голуби!

Або з В. Коржем шукають спочинку в природі:

Мандруємо до озера
Од очманілих пляжів.

Чи звертаються разом із О. Зайвим до небайдужих із закликом:

Жайворонка знищено,
Соловей зника.
О Червона книжечко, збережи вовка.

Слово-краєвид Ю. Кириченка закликає почути величну симфонію землі:

Прислухаймось до голосу дерев!

А поетичне слово Л. Левченко ясніє-струмує з глибин нашої красивої землі:

Я хочу жити, а відтак
Я хочу вірити природі,
Як вірить дерево і птах,
І жити з ними завжди в згоді.

Сподіваємося, що ця коротенька антологія принесе незрівнянну радість від почутої величної симфонії мови про свою землю, виспівану словом поетів Придніпров`я, що з великою майстерністю передали живописні барви ріднокраю, і стане корисною і цікавою для викладачів, учнів, студентів, бібліотекарів та всіх тих, хто зачарований красою свого краю, цікавиться його історією, культурою та літературою.

Живут во мне –
и песней, и судьбою,
И нет на свете ничего милей.
Позволь мне, отчий край,
пусть не звездой,
Былинкою припасть к груди твоей.

Безкорсая Ж. Формула любви: Стихи
/ Ж. Безкорсая. – Днепропетровск: Промінь, 1990. – С.3, 5.

П. Біба

СТЕПИ

Степи липневі, полудневі...
На схилах степових могил
Бедринець ломикаменевий,
Катран, зіновать, самосил.

Десь у могилах пекторалі,
Пластини золоті з одерж, –
Не тільки смертні умирали,
Владики умирали теж.

Та вічні слухають могили
Живий континентальний лан.
Біжить за сині небосхили
Цей безіменний океан.

І вище золота на світі
Цей колос в бронзових полях
І це стебельце сонцесвіту,
Що світить для душі земля.

Біба П. Краплини теплої дощу: Поезії / П. Біба.
– Київ: Рад. письменник, 1980. – С.72.

СОЛОВ'ІНИЙ МОТИВ

Вийди в ліс, як почне соловейко співати –
Лиш із листя берези нап'ється роси.
І деревам від пісні тієї дрижати,
Від шалених пасажів на всі голоси.
В`ється в млисту гущавінь піщана дорога.
Скільки йдеш – чути лиш одного солов`я...
Ах, удільний князьок, довкруз тебе – нікого,
Тільки радісна трель даленіє твоя.
Ось уже вона стала тоненька, як волос,
Колихнулась, немов павутинова нить.
І тоді – деś попереду вирізавсь голос,
І, повившись назустріч, уже він гримить!
То вже другий маестро в князівстві своєму
Над озерцем в гурті білокорих беріз
Витинає стару куртуазну поему
І доводить свою солов`їху до сліз.
Соловей залишається першим солістом,
Хоч який він там – п`ятий-десятий співець!
А двадцятий озветься розбійницьким свистом,
Аплодують осики: – Який молодець! –
Не співає в капелі крилатий маестро,
Та зливає свій спів із солістом соліст.
І гримить, і рокоче ліричним оркестром,
Благовістом дзвенить і виспіває ліс...

Біба П. Година зоряна – життя: Поезії / П. Біба
– Київ: Рад.письменник, 1983. – С.36-37.

Г. Бідняк

ПАРК ГЛОБИ

Іду в парк Глоби
В час ранковий знову.
Сюди я за велінням серця йду.
Так хочеться побачити обнову,
І, може, щось для серця віднайду.

Усі дерева і кущі знайомі,
І озерце, що срібно мерехтить.
Цей парк мені із юності знайомий.
Без нього я б не зміг у місті жити.

Таку красу колись замислив Глоба.
В зелене диво місто зодягнув.
Цей парк сьогодні – козаку шаноба...
Це він його до серця пригорнув.

МОЄ ЦАРСТВО

Моє царство вербового краю
Просинається вже повесні.
Царство милого ніжного раю
Найдорожче у світі мені.

Вже на гілочках котики зріють,
І листочки з`явилися знов...
Верби крони свої обігріють,
В солов'їному співі – любов.

Відіб'ється та пісня луною
І на луки впаде запашні...
Я зустріну весну під вербою,
Що повідає тайну мені.

МОЯ ЗЕМЛЯ

Степе рідний і далекий,
По тобі – життєвий шлях...
Дзвінкий вітер, сонця спека
Заховалися в житах.

Пшениці здіймають хвилі,
Жайвір голосно співа.
Мого серця миті милі,
Неба ніжна синява...

Як вітрило, степу шати
Ген розкрились на вітрах.

У село, де білі хати,
Пролягає битий шлях.

А по ньому, як на свято,
Все спішу до тебе я...
Хоч минуло літ багато,
Я люблю тебе, земля.

Бідняк Г. Симфонія серця: Поезії / Г.Бідняк.
– Дніпропетровськ: СІЧ, 2013 . – С.34, 80, 177-178.

В. Булаєнко
ВЕЧЕР

Наклонився журавль над криницею.
Двор крапивою весь пропах
День мелькнул голубою лисицею.
И пропал.
Белокорыми осоками
Вечер юркнул в зелёный лог
И под зорями
Лёг.

Булаєнко В. Стихотворения. 1937-1944.
Пер. с укр./ В.Булаєнко. – Москва: Молодая
гвардия, 1973. – С.26-27.

С. Бурлаков
МІЙ СИВИЙ СТЕПЕ

А гей-но, степе,
Мій розлогий степе,
В твоєму тілі хліб,
Вогонь, метал,
І сизих полинів коріння терпко
Углиб увігнане,
І саксаганський тал.
Ой степе, степе,
Все на світі стерпим.

Яка важка мускулатура надр!
Аж в океан іде тривожний трепет,
Коли руда свій норів явить нам.
Мій сивий степе,
В грі високих стебел
Я знов твою прадавнію бачу путь.
Крізь гул ракет вертаються до тебе –
Первісну суть тобою осягнуть.

Сниться лісу чиста річка,
Балакуча стріль-вода –
З кручі здибленої дичка
У люстерко загляда.
Сниться лісу день майовий,
У рясних крапах ніч,
Де крицеві гне підкови
Запорізька грізна Січ.
Сниться лісу вік грядущий
І минулий сниться вік.
І в старих дубів ще дужче
Грає в жилах свіжий сік.

Я починаюсь з отчої землі,
Як меч – з вогню, як ніжна пісня – з мови,
Як з піднебесних сосон – кораблі,
Як творчість – із великої любові.
Я починаюсь з отчої землі...

Бурлаков С. Вибране: Поезії / С.Бурлаков;
ред. Т. Крижанівська; передм. В. Корж.
– Київ: Дніпро, 1988. – С.79-80, 130, 170.

Тільки тоді
Називай себе другом природи,
Коли ти в роботі між добрих людей
Навчишся бачити серце

В тендітному квіті біля автострад,
У крутих бережечках,
Які з-за далекого обрію
Виглядають витких чебреців.
У ранній весняній воді,
Що жваво пульсує під льодом.
Тільки тоді
Називай себе другом природи,
Коли побачиш серце
В сумній самотності древнього каменя
Десь на обочі доріг,
У тому зухвалому пагоні,
Що важко пробив асфальти,
У бакенах на зеленастій воді.
– Тільки тоді називайся людиною, –
Подумки мовлю собі,
Крокуючи повесні
Між громадям високого міста,
Яке я так люблю.

Бурлаков С. Краса з любові: Вірші /
С. Бурлаков; передм. В. Корж. – Дніпропетровськ:
Промінь, 1977. – С.72.

ВІДЧУТТЯ

Дерева дружньо обіймаю,
Що над озерами шумлять,
І відчуваю, відчуваю,
Як обертається Земля.
Як наливає віти соком,
Як, не втонувши в пилюзі,
Над нею сонце косить око
На срібні скроні полюсів.
Як бджоли мудро-працьовиті
Несуть нектар до теплих сот
І як вітри, росою вмиті,
Крильми колишуть горизонт.

Бурлаков С. Неспалима врода: Вибране/ С. Бурлаков;
– Київ: Дніпро, 1979. – С.106.

Я вас люблю, зелені трави,
У срібній музиці дощів,
Коли дарує перли трави
Діброві дальній, як дочці.

Коли вас таїнство зростання,
Життя зелені позивні
В дорогу кличуть не останню
Носити роси по землі.
У мандрах ви, як альпіністи,
Бо свій підсиливши порив,
На скелі можете залізти
І опуститися в обрив.
Могил заліковуєте рани,
Як діти хилитесь до щі
Я вас люблю, зелені трави,
У срібній музиці дощів...

Бурлаков С. Все про кохання, все про любов:
Вірші / С.Бурлаков; – Дніпропетровськ:
«Дніпрокнига», 2004. – С.70.

В. Бурхан

Я зроду-віку степовик,
Буває, очі ледь заплющу –
Переді мною степ цілющий,
Як невмирущий материк.

Когось чарують синь морів
І біла чайка над водою,
А я чаруюся дзвінкою
Жагою жайвора вгорі.

Коли над степом грім гримить
Заходить дощ од небосхилу –
Я знаю: степ вбирає силу,
Щоб щедрю душу відродить.

Щоб нам скарби свої віддать –
Свій гордий дух і сонце вроди,
Шумливих днів його акорди,
Як вічна музика, звучать.

Різьбить смага моє лице,
Та дум не затіняє світлих –
То доброчинність чар розквітлих,
Що пахнуть злагою й чебрецем.

Степ – мій безмежний материк,

І долі треба небагато:
Як в рідній хаті, відчувати –
Я зроду-віку степовик!

ВЕСНА В ПРИДНІПРОВ'І

Як же пишно весна розцвіла! –
Рясно роси висвітлює вранці,
Сипле квіти з пахкого крила
Юний травень в лункій Царичанці.
Молода, яснозора Оріль
До Дніпра вигинається станом.
Гра, на зорях настояний, хміль,
Огортає дерева туманом.
За каналом, аж там, в далині, –
Пломінкі, як кострища, стожари,
То мартенів веселі вогні
Заплелись багрецями у хмари.
Щедра доля народу, ясна,
Ніби юності щастя безкрає,
Йде моїм Придніпров`ям весна,
Дужі крила свої розгортає...

Бурхан В. Квіти мужності:

Поезії / В. Бурхан; – Дніпропетровськ:

Промінь, 1988. – С.4,24

М. Вороний СОЛОВЕЙКО

Розцвівся пишно мій садок.
Рясна черемха, і бузок,
І яблуневий цвіт
В своїм убранні молодім
Блищать на сонці золотім
І шлють йому привіт.

Барвінок стелиться в траві;
В зеленій свіжій мураві
Рясніють квітоньки:
Жовтогарячі, голубі
І срібні, – з ними ж у юрбі
Конвалій пелюстки.

Ставні, поважні явори,
Дуби, зіп`явшись догори,
Красують мовчазні.

Заледве вітер набіжить,
По їх верхах зашамотить
І зникне в гущині.

Цвіте, бує рідний край,
Немов казковий тихий рай
Фантазії і снів!
Ось чую...Що то ляскотить,
В яснім повітрі аж дзвенить?
То соловейків спів.

НА ОЗЕРІ

Верболозом, осокою молодою
Плесо озера ясне
Огорнулося і сяє, виграє
В сяйві сонця, мов скляне.
І пливуть по ньому хмари,
Мов примари
Сніжно-білі, осяйні,
Усміхаються і линуть –
Ніби гинуть у прозорій глибині.

Так в душі моїй спокійній, тихомрійній
Любий образ твій встає
І небесною красою, чистотою
Вабить серденько моє.

Вороний М. К. Твори/ М.Вороний; упоряд.,
підгот.текстів, передм.та приміт. Г.Д.Вервеса.
– Київ: Дніпро, 1989. – С.42, 87-88

Л. Голота

Там-отам, де трави обрій п`ють,
Де дощі востають в руту-мяту,
Де на вербах зорі гнізда в`ють
І в саду літає біла хата;
Там-отам, де мед і молоко,
Де село, як в небі перевесло
Золотим увосени цвіло,
Білим опадало в зелен-весну;
Там-отам, де на одній нозі
Скаче сонях при старих воротях,
Два метелики на жовтім гарбузі

Й всі слова і бджоли на роботі;
Там-отам, де у маєву ніч
Першим сіном дихає корова,
І казки злітаються до віч,
Й прабабуся мудра і здорова;
Там-отам – всесильна ще земля,
Там-отам – і сонце найновіше!
Вірш мій найрідніший – звідтіля.
Ще не написала того вірша...

Голота Л. Весняне рівнодення: Поезії /
Л. Голота; ред. А. Камінчук. – Київ:
Молодь, 1980. – С.90.

Не треба слів – хай гомонять дерева.
І молода трава зіпреться на крило.
І проростуть дощі, і місяць древній
Від нас одверне лагідне чоло.
І тісно й просторо: дощі вродили рясно,
Зелені крила вирости в трави,
Дім мурашиний визира з-під рясту
Турботи повен, повен дітвори.
Мовчи, мій друже. Дай сказати тиші
Пусти мурашку – хай собі живе.
Про ніч оцю поему вітер пише.
Бо все живе. Усе навкруг живе.

Голота Л. Народжена в степах: Лірика /
Л. Голота; ред. В.Корж. – Дніпропетровськ.:
Молодь, 1976. – С.10.

С. Данилейко

Біля річки тихої Самари,
Де вода, як небо, голуба,
На поляні вирости у парі
Буйнолистий явір і верба.
Ними всі милуються прохожі,
Як ідуть до лісу навпростець
(Бо такі вже гарні та пригожі).
А коли гуляє вітерець,
Гомонить щось таємниче явір,
Мов свою сусідку запевня,

Що її, красуню кучеряву,
На берізку – й то не проміня!

Данилейко С. Неспокій: Поезії / С.Данилейко.
– Дніпропетровське книжкове видавництво, 1963. – С.27.

А. Демин

ВЕСНА

Как поэтические строчки,
Вам не померкнут никогда!
Взрывается на ветке почка, –
Цветущей юности звезда!
Ликует май, и словно лава,
В саду паренье лепестков.
Дух песнопенья слева, справа,
В нарядах праздничных цветов.
О, жизни гимн! Твои напевы
Не умещаются в груди.
Весна идет, как королева,
С цветастым шлейфом позади.

Зимы фантазия богата.
Как эlegantен её вкус!
От лютой стужи, будто ватой,
Укрыла снегом каждый куст.
А голубые в белом ели
Из свежесшитой парчи
За ночь одну помолодели,
Но...постоим и помолчим.
И будем ощущать дыханье
Ночных заснеженных равнин,
Звёзд гармонических звучанье,
Как гимн космических глубин.

Демин А. Вечерняя заря: Стихотворения, поэмы
/ А.Демин. – Днепропетровск.: Сич, 2006. – С.40-41.

І. Демченко

ЛІТНЯ ІДИЛІЯ

У високій траві,
Там, де тиша зелена гніздиться,
Де під сонцем дзвенить
Зачарована літа душа,

Бродить біла, як день,
Незагнuzдана кобилиця
І за нею мале
Срібнобоке щасливе лоша.
В нього втіха одна –
Пощипати траву на роздоллі,
У блаженному сні
До солодкого вим'я дістать...
А коли мимо хат
Вони йтимуть до діжки з водою,
Світлі зграйки дітей
Будуть радісно їх зустрічать.

ВЕСНЯНЕ

Переступлю турботи вранішні –
Кущі цвірінькають здаля,
Акація, як сонна ящірка,
До сонця боки підставля.
Ось каблучки чиїсь процокали
Поміж дерев, по дзеркалах,
Моя ти весно синьоокая,
Тобою світ увесь пропах.
Куди не глянь – зелена зачіска,
Немов чекав цього давно.
...А в хаті десь гуляють «зайчики»
Й синіє вимите вікно.

Демченко І. «А серце б'ється...»: Поезії / І.Демченко. –
Дніпропетровськ.: ІМА-прес, 2001. – С.29, 51.

М. Дружко

СВІТАНКОВА ПРОЩА

Де скіфи ще тумани випасали
І тайнами звірялися зіркам,
Збудуй мені, Світанку, дивохрам,
Щоб серце і думки там спокій взнали.

Тоді на струнах тиші я заграю
І Всесвіту сповідуюся знов,
На Шлях Чумацький відпущу любов –
Нехай десь-інде спокою шукає.

Зірниця впала – ночі тиха бранка,

Та я ще снів собі наворожу,
А як питає хто, то не скажу,
Що я була на прощі у Світанка.

Дружко М. Клепсидра: Поезії / М. Дружко. –
Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛТД», 2006. –
С.40. – (Серія «Молода муза»).

О. Завгородній

Людям конче треба,
конче треба,
і отим, що на двадцятім поверсі,
щоб у шиби стукали галузки,
прилітали горлиці, синиці...
Отже, треба отакі дерева,
щоб сягали високо, за хмари.
Я давно вже висадив такі
в місті, вимріяному мною...

У березні зголосяться шпаки,
У травні небо стане ластівоче.
Зроню ледь чутно квітові:
– Щасти! –
І обцілую пелюстинкам очі.

А восени, коли моя земля
Зажуриться за квітом і росою,
І золотим не мовлю журавлям:
– Візьміть мене у вирій із собою...

Із подиву і подиху,
із сонця і зорі
зліплю рядки про тебе,
рідна земле.
Яка ти добра,
лагідна і тепла.
Доки живу –
зори мені, зори.

Не зрадиш, знаю,
бо тебе не зраджу.

Не проклянеш –
тебе ж не прокляну.
Я знову йду
до тебе на пораду,
вклоняючись твоєму полину.

Все розумієш:
усміх мій і жаль,
а стільки я
в тобі не розумію!
Але ношу в собі
завжди надію –
ще будуть,
будуть
свята осіянь.

Завгородній О. Перевесло: Поезії / О. Завгородній.
– Київ: Молодь, 1986. – С.44,49,69

Благає квітка:
– Не зривайте! –
Благає гілка:
– Не ламайте! –
Благає річка:
– Не поганьте!..

Вчуваю гуки звідусіль:
століття двадцять перше перед нами...

Червона книга пишеться щодня...

...І знову листя за водою,
і знову хмари чередою...
Мені до серця ці повтори,
без них – душа неначе хвора.

Природі пильно у лице
дивлюсь, дивлюсь – не надивлюся.
І нібито знайоме все,
І мов дивитись тільки вчуся...

Завгородній О. Із подиву і подиху:
Поезії / О.Завгородній. – Київ:
Рад. письменник, 1989. – С.50,75

О. Зайвий

На світі є країна та,
Де, як моря, шумлять жита
І дише мальвами й медами
Над полем тиша золота.

Там над дібровами, вгорі,
Стоїть державний герб зорі.
Співає мати колискову
У вечоровому дворі.

Вона співа про сині сни,
Шовкові луки і лани.
Дороги, села і озера
Лежать в колисці тишини.

Це наша отча сторона.
Тут благоденствує весна.
Тут Мир і Труд володарюють.
Благословенна сторона.

Зайвий О. Орільські горлиці: Поезії / О.Зайвий. –
Дніпропетровськ: Промінь, 1972. – 64с. – С.4.

Тиша вільшана, блакитна Оріль.
Хати сповиті в оранжевий хміль.

М'ята зім'ята, травнева трава.
Димом курить в небосхил Калитва.

Спів солов'я, міріади світил.
Вийду на берег від скіфських могил.

Смолить рибалка старого човна.
Тиша вільшана, бузкова весна.

Горлиці лунко дзвенять звідусіль.
Краю мій милий! Блакитна Оріль!

Зайвий О. Орільські горлиці: – Дніпропетровськ:,
1972. –С.28.

О. Ігнатенко

Літо спливає ніжне,
Пахне трава духмяно,
Дні, ніби соняхи, рідшають
І тануть медами.

І очі усміхнені неба,
Дерев віддзеркалена грація
Тінню лягають до тебе,
До листя...

Римується сонце повільно
Зі снами, церквами, баштанами.
Країна, мов квітка, вільна,
Світ лише нею вражений.

Та літо спливає ніжне,
І погляд римує вежу,
Воно вже над скелю, над вірші...
Тільки душі належить.

Ігнатенко О. Профіль епохи : Поезії / О.Ігнатенко. –
Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛТД», 2006. – С.20.

Ф. Ісаєв

Василів цвіт,
Петрові батogi,
Кульбаба
І акації жовтизна –
Все це мій край
Батьківський, дорогий,
Моя дідизна
І моя отчизна.
Червоний мак,
Фіалчина духмянь,
Бузковий кетяг,
Як вино, малина –
Все це незнаний жар
Моїх палань,
Моя неподоланна
Батьківщина.
Дідизну й батьківщину –
Не ділю.
Як кожна чесна
Й совісна людина,

Одну Вітчизну в світі
Я люблю;
Вона ж –
Як мати на землі –
Єдина.

Ісаєв Ф. Грона щедрої осені: Поезії / Ф.Ісаєв. –
Дніпропетровськ: Промінь, 1981. – С.11-12.

Г. Калиниченко

ЗЕМЛЯ

Земля дихає грудьми.
Земля так дихає, як ми.
Земля родить, як і жінка,
Важко їй – нема спочинку.
Земля плаче, як дитя в сповитку.
Земля ласку любить.
Її сонечко голубить,
Дощик сріблом поливає,
Місяць ріжками киває.
Бережіть землицю люди.
Нехай не плаче і не тужить.
Вона дихає грудьми,
Вона дихає, як ми.
Бережіть землицю, люди,
Вона вдячною вам буде –
БЕРЕЖІТЬ ЖЕ ЗЕМЛЮ, ЛЮДИ!

Калиниченко Г. Землі нетлінне лоно: Поезії /
Г.Калиниченко. – Дніпропетровськ: Пороги,
1993. – С.10.

Д. Калинова

ВЕСНА ІДЕ

Весна іде, мов пісня лине,
Весна надворі і в душі...
Біля вікна цвіте калина,
А з серця просяться вірші,
Вгорі хмарки, мов біла вата,
Заучерявлені пливуть.
Не хочу плакати, сумувати,
А хочу сонячною бути.
Щоб там, де рівною ходою
Легка й усміхнена пройду,

Свіжіли трави піді мною
І квітли яблуні в саду.
Щоб там, де буде пісня литься
З моїх грудей у височінь,
В людей навкруг світліли лиця,
Спливала з неба хмари тінь.
Нехай цвіте моя калина,
Піснями робляться вірші,
Щоб не було ані хмарини
В людей на лицах і в душі.

Калинова Д. Зелен-цвіт: Вірші / Д.Калинова. –
Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2004. – С.10.

П. Кашаєв

ДЕВОЧКА И МЕЧТА

Девочка рисует на асфальте
Маленьких весёлых человечков,
Розовым раскрашивает мелом
Крылышки у бабочек беспечных,
Голубым – торжественное небо,
Изумрудным – деревца у дома...
Здесь, как в сказке, рядом был и небыль,
Это с детства каждому знакомо.
Кажется, вот-вот качнутся ветви,
Птичьи стаи встрепнутся звонко
И взлетит, подхваченное ветром,
Облако, подобно журавлёнку.
А над ними солнышко лучится –
Золотое ласковое чудо...
Верится: любым желаньям сбыться,
В мире доброта и свет пребудут.
Новый день за счастье голосует...
Отчего ж на сердце всё тревожней?
Девочка мечту свою рисует...
Люди, проходите осторожней.

Тишина в осеннем парке Глобы...
В золоте – деревья и кусты.
Солнечные листья высшей пробы
Для букета собираешь ты.
Яркие и жаркие, как пламя,
Вечность дарит людям просто так

С дерева, что добрыми руками
Здесь когда-то посадил казак.

Кашаев П. Золотой листоlet: Стихи
/ П.Кашаев; ред. Г. Калиниченко. – Днепропетровск:
Дніпро, 1993. – 63 с. – С.7,54.

Захмелев среди пахучих трав,
Развалившись на копнистом сене,
Август, ночь неслучно расплескал,
Зачеркнул на всех дорогах тени.
Только звёзды тихо смотрят вниз,
Только ветви тянут к звездам руки...
В чудную гармонию слились
Смех негромкий, шорохи и звуки...

Кашаев П. Ностальгия: Стихи и песни
/ П.Кашаев. – Днепропетровск:
Прспект, 2008. – 160 с. – С.4.

Ю. Кириченко

СТЕЖКА В ЖИТІ

Ще жоден раз не був у Залелії,
Де річечка мілка дріма в льодах.
А серце мрію щебетно леліє,
Неначе першу брунечку в садах.
Ще жоден раз твої не бачив очі,
Устами не торкав твої уста.
А радість світить зорі серед ночі,
І усмішка крізь січень зацвіта.
Минуть сніги, весна забережніє,
Раз птаха мрії крила не згорта.
Хоч жоден раз не був у Залелії,
А стежка в житі вже мені свята.

Кириченко Ю. Сонячна криниця: Поезії /
Ю.Кириченко. – Дніпропетровськ: Промінь, 1989. –
С.22.

Ю. Кібець

Природа і любов для мене – сестри,
Мов дві утаємничені ріки,
На берегах яких лісів оркестри

Вдягають світ у звуки, як в шовки.

Мелодія весняна поцілунку,
Мелодія воскреслих з льоду хвиль...
Усяка радість має власну струнку,
Як всяка хвиля – музику вітрил.

Тож бережімо почуттів природність
Не менш, ніж флори й фауни світи.
Любов – це сонця вічна первородність,
У серці їй калиною цвісти.

Світанок тане... Тиша скрізь,
Неначе сніг, упала.
У ясночолості беріз
Земля себе впізнала.

Впізнала – сяйвом налилась,
Бо стільки всюди світла,
Аж ніжна усмішка для нас
На всі літа розквітла.

Світи мені, вогонь Дніпра,
Сіяй, весняна повінь.
Є у землі свята пора –
Пора добра й любові.

Кібець Ю. Зорі батькового саду: Поезії/ Ю.Кібець. –
Дніпропетровськ: Промінь, 1985. – 70с. – С.52,68.

В. Ковтуненко

Світанково пахли трави,
А п'яний бузок ще спав.
Зайчик сонця золотавий
На долівку з неба впав.
Привіталась мама з сонцем,
Засміялася до нас...
День весняним світлотворцем
Сяйвом в наших снах озвався,
Увійшов до хати тато,
Вніс криничної води.
Розквітало в хаті свято
Золотих квітневих див.
Доля рано-пораненьку
Чарувала нас... Весна!

День дзвінкий голубив неньку
Край відкритого вікна.
Тіні крила позгортали,
Мерехтіли промінці,
Зайчик сонця золотавий
Ніживсь в маминій руці...

Ковтуненко В. Пісня іволги: Поезії / В.Ковтуненко. –
Дніпропетровськ: Промінь, 1986. – С.13.

П. Кононенко

ПРОВЕСІНЬ

Іще в байраках не розтанув сніг,
І ранками ще паморозь сріблиста
Висить на яворі, та вже удень з-під ніг
Вода струмує...

Вільно й голосисто
Співає жайворон у небі осяйнім –
Пливе в повітрі, крильцями тріпоче,
Радіючи промінням весняним,
Що обіймають землю.

Десь клекоче
Весняно скресла, збурена ріка,
І паростками ніжними рясніє
Брунастий гай.
Весела й гомінка
Іде весна, і легіт-вітер віє.
Земля парує. Глянеш навкруги –
Вся в пролісках розцвічена долина,
І сонце щедро ллє на береги
Проміння тепле.

Кожна бадиллина
Під світлом життєдайним ожива.
Блакить спливає сяєвом іскристим,
І просторінь хвиляста, степова
Всміхається веселим трактористам.

Антологія поезії Придніпров'я / Під загальн. ред.
В. Коржа; упоряд. В. Савченко. – Дніпропетровськ:
Січ, 1999. – С.183.

В. Корж

РЕКВІЄМ ЗІРВАНИМ КВІТАМ

Прошу, не називайте букети живими квітами,
Їхні пелюстки згасають,
Як біль, вогневі...
Чуєте? – вимовляють усмішками сумовитими:
«Зірвані – неживі, зірвані – неживі...»
Гроші дзвінкі на ринку за них гендлярам заплачено,
Стишений дзвоном кришталю лемент в зеленій крові:
«Це ми зарошені, ні, ми не плачемо –
Продані – неживі, продані – неживі...»
Їхні гарячі барви з неба прозорого, з райдуги,
Скільки ще десь наївненьких поприховалось в траві! –
Та є на них очі байдужі, що вроду цвітіння зрадили, –
Зраджені – неживі, зраджені – неживі...

Та проростає з насіння, з лона землі святого
Квіт, не подоланий зиском, ви роком тьмавій мокві,
Світиться в кожній пелюстці осудом згуби і торгу:
– Квіти – живі, квіти – живі, квіти корінням живі...

ЧАРИ СТЕПОВІ

Грає-виграє на струнах племінних гождої пори
Віртуоз-скрипаль – вітер-серпокрил...
Вихором із крил самоцвітних рос
Обрію горить голубий кришталь.
Ох, і виграє віртуоз-скрипаль! – тугі струни рве...
Пружний небокрай луни степові перелунює...
Коник-стрибунець обіззавсь і змовк –
Присоромивсь мов...
Темна грива трав шовком шелестить,
Музики струмок сіє зерна барв,
Стеблами кипить.
Перепел в житах спурхнув і упав –
В збіжжі обважнів...
Онімілий шлях між колось пропав,
Чує подих жнив...
Як в душі моїй граєво струни –
Луни прощавань – змовкнуть змусити?
Стій, скрипалю, стій! –
Чари припини:
Степом я стаю – в далечі струмкій звуком музики...

Корж В. Чиста сила: Поезії / В. Корж. ; передм. Д. В. Павличко; післям.
М. М. Дроня. – Київ: Укр. письменник, 2010. – С. 59-60, 72-73.

М. Кудрявцев

Дощить.
Здається, дощ іде в віки.
В кімнаті сутінь. П'янку в'яне
Малої дині одяг духмяний.

Сплелись у струмах досвіток і вечір,
Ростуть рослини райдужні і сонні,
А на городі в дощовім горосі
Лице ховає ніжний сонях.

Кудрявцев М. Український транзит : Поезії /
М. Кудрявцев. – Дніпропетровськ: Ліра, 2013. – С.41.

Л. Левченко

ПЕРЛИНА

В ночі приїхала в село,
Не пам'ятаю навіть звідки.
Усе світилось і цвіло –
Жоржини, мальви і нагідки.
І був ласкавим блиск вікна,
І хата світла, мов перлина.
Така однісінька, одна,
А біля неї – тополина.
Усе в ній – тихе і святе,
Любов`ю дихало у вічі.
Все було ясно, а проте,
Усе було таким незвичним.

Левченко Л. Райське яблуко: Поезії /Л.Левченко; ред.
А. Шкляр. – Дніпропетровськ: Ліра, 2007. – С.56.

І. Манжура

У ЛУЗІ

Боже милий, на душі
Як стає отут легенько,
В цім ось лузі зелененькім,
У цілющій цій красі.

Кожен з дерева листок
Мов розважить тебе хоче
Та ласкаво мов шепоче:
«От де раєві куток!

Турбанина людська зла
Обминає наші пущі;
Сила божая цілюща
Тут престол собі знайшла!

Так облиш-бо сум ти свій
Та із нами тут, на волі,
У зеленому роздоллі
Серце утле заспокій».

ПО МІСЯЦЮ

Ночі, ночі на Україні,
Ночі тихі, чарівні,
Де б не був я на чужині –
Не забути вас мені.

Не забути місяченька,
Як ласкаво він зорить,
Як на йому он старенький
Хрест над церковці горить.

Як він, срібний, ізомлілу
Ниву сяєвом влива,
І вона, за день змарніла,
Мов по йому ожива.

Як в Дніпрі стовпом він грає,
Срібним потязем ляга,
І тремтить, і десь зникає
Геть далеко, де куга.

Ще ж прислухайсь! Десь у лузі
Чутно, співом голосним
Соловейко, мов у тузі,
Жалом сходе перед ним.

І під пісню оту люблю
На чужині не один
Милу думкою голубе
В самотині челядин.

Може, й мила ту хвилину

Десь на місяць позирне,
Теж згадає сиротину
Та важенько і зітхне.

Манжура І. Твори / І.Манжура; передм.
І. Березовський; Ред. С. Шевцова. —
Київ: Дніпро, 1980. — 326 с. — С.71, 79

М. Миколаєнко

ДОЩИК

Падає дощик, падає білою теплою тучею...
Серце моє він радує, бо серце чомусь засмучене.
Знаю я: нині колосу – вщерть наливатися соками.
Після живильного моросу й стебла ростуть високими.
Степу тепер не всохнути, і не похнюпиться соняшник.
Юність – сміхом пороснута, старість – осяяна сонячно.
Падає дощик, падає ніжною теплою зливою.
Грає садок виногородами, синіми спахує сливами.
Квіти, зарощені квіти серце схвилюють ніжністю.
Як тут, скажіть, не радіти росно-опаловій свіжості!
Сріблом видзвонює тьмяним дощик порою світанняю,
Сіється рясно над ланом усміхом любим коханої.

Падає дощик, падає...

Барвисте листя падає в саду,
Червоні сльози капають з калини...
Яка велична і сумна картина!
Зажурено між яблунами йду.
І думаю: запорошить з небес,
Снігів колючих намете горою...
Нестерпно їм студеною порою
Водити свій зимовий полонез.
Та корінь знов дістане глибини,
Коли зима свою облогу зніме,
І я дивитимусь, застигши німо,
На чарівне повернення весни.
Заквітне сад – сад юності моєї,
Кохання сад, палких юнацьких мрій.
Веселі діти, як бджолиний рій,
Помчать із вулиць на його алеї.

Від журу осені до весняних щедрот –
Закономірності круговорот.

Миколаєнко М. Віща зоря: Зібрання поезій у чотирьох
томах. – Т.1 (1937-1994 рр.) / М.Миколаєнко; відповід. за
вип. О. Нечай. – Дніпропетровськ: Ліра, 2009.
– С.29-30, 47-48

В. Міщенко

ВІДЛУННЯ

Летять у вирій дикі гуси,
Їх клекіт журно долина...
А землю трусять землетруси,
Від болу скрикує вона.
На ній гудуть ракетодрами,
Скрегочуть гусениць ряди.
Ув океанському огромі –
Масні, з розводами сліди...
А над морями, над лісами,
Де відпливли у даль віки,
Мандрують жаско небесами
Золотогруді літаки.
Мені не затишно, не юно,
Коли крізь гомін буднів, строф
У серце грюкає відлуння
Авіаційних катастроф.
В душі і так глибокі вирви –
Сліди минулої війни.
А спробуй їх із серця вирви!
Не вириваються вони...
Отож, страждаю я, землянин,
Коли в біді моя Земля.
Її засліплюють тумани
І їсть ерозія, мов тля.
На неї падають снаряди,
На ній спалахують ліси,
Немов вогненні водоспади
У грізних відзвучах яси.
Її турбують землетруси,

І сняться їй водневі сни...

І все ж летять у вирій гуси
На поклик дальньої весни.

Антологія поезії Придніпров'я / Під загальн.
ред. В. Коржа; упоряд. В. Савченко. —
Дніпропетровськ: Січ, 1999. — С.227-228.

А. Нікітіна

Боже! Листя яке тут:
Багряне, жовте, зелене.
У долоні хапаю опадаючий з кленів день.
Зупинилося сонце і стало посеред мене,
І бджолиним співом у грудях моїх гуде.
Боже, небо яке тут,
Мені б його в саме серце,
Щоб його глибиною любити твої уста!
Боже, дощик який!
Він стоїть, он-де, сміється,
І у нього усмішка зірками густа-густа.
Я степів цих безмежних
З очей нині вже не зрушу.
Я стою, я дивлюсь, я тамую журбу в очах.
І здається, мені залітає метелик в душу
І цілує в уста полинову мою печаль.
Боже, тиша яка тут! Хіба отака буває,
Щоб ні поруху серця у жодного з колосків?
Тільки небо зірками в очі мені опадає,
І застиг на вустах знову тиші тривожний спів.
Ні, не хочу, не хочу я тиші такої нині,
Мені б піснею зараз горить на вустах вітрів.
І щоб хмари блакитні, і білі, і сині-сині
В мою душу зірками падали десь згори.
Я у пам'яті степ прилітаю бджолою знову,
І цілую в уста полинову свою печаль,
І солодку достиглу любов свою калинову,
Що ховає її трава у своїх очах.

На прощання цілую солодку медову квітку,
І так гірко, мій степе, чомусь на моїх вустах.
Повернись в мої сни, коли раптом тебе улітку
Білим снігом духмяним обійме журба густа.
Чом так лячно і дивно?
І вечір заснув на стеблах.
Не сміюся, не плачу, ховаю в душі печаль.
Я наснилася степу, і, може, тому так тепло
Розливається повінь в журливих моїх очах.

Нікітіна А. В. Оріяна: Поезії. Серія «Молода муза»/
А. Нікітіна. – Дніпропетровськ: «Ліра ЛТД»,
2006. – С.24-25.

Н. Нікуліна

Пора високої води.
Усе довкруж – в її полоні.
У молодім Дніпровім лоні –
пора високої води.
Пора високих дум і слів
не може марно проминути.
Це неминуще, незабуте –
пора високих дум і слів.
Надії вищої пора,
вітрила хмар у срібнім гоні.
Старезних верб гриваті коні
на сивім березі Дніпра
Згадай, що мріялось тоді,
о тій порі, такій високій...
Як нуртував тоді неспокій,
як грало сонце на воді.
Сваволить повінь весняна,
тріски і сміття геть відносить.
І серце так бентеги просить,
і кращої пори не зна.

В золотобанному храмі
соняшникового поля
чистій блакиті молися,
зранена душе моя.
В сонмі золотонімбних

щиро відчуй, що сваволя
понад тобою не вічна.
Золотопелюсткових
тихо торкнись заспокоєнь.
Краще ніхто не розрадить,
ніж золотінь мовчазна.
Маревом теплим спливає
світло блакиті м`якої.
І огортає, й зціляє,
випростує душу вона
в золотобанному храмі
соняшникового поля...

Нікуліна Н. Знамення калини: Вибране/
Н.Нікуліна.— Дніпропетровськ: Січ, 2000. — 231с. — С.60,79.

І. Олійник

ТАНОК ЛИСТКА

Із клена опада листок,
Танцює в сонячнім промінні,
І сяє золотавість барв,
Пускаючи на землю тіні.
Червона барва — то рубін
Прощання з літом полум'яним,
Жовто-гаряча — то сатин
Вітання осені духмяній,
Зелена барва — то лише
Магічні залишки вологи,
Що іменовані повік
Смарагдом довгої дороги.

Олійник І. Прерії життя: Поезії / І.Олійник. —
Дніпропетровськ: «Ліра ЛТД», 2006. — С.29. —
(Серія «Молода муза»)

О. Омельченко

Така щаслива тиша опівночі,
Такий солодкий засвітився сон!
Фіалка пахне і цвіркун цвіркоче,
І Місяць видивляється когось.
Ступлю назустріч — потону в сіянні,
Прислухаюсь, як дихає земля...
Хіба не щастя — жити у цій тайні
І слухати у тиші солов`я!?

Заспіва голубінь:

— Березіль! Березіль!

Ранок скрипку мажорно настроє.

Вийде мати моя в яблуневий прибій

Посадити троянди червоні.

А земля, мов зоря світанкова,

Злетить у нестямному поклику вічності,

Щоб поосені колосу вимріявсь хліб,

Що любов`ю людською засіяний.

Омельченко О. Присвячую себе:

Поезії / О.Омельченко, відповід. за вип. А. Снітко.

— Дніпропетровськ: Дніпро, 1993. — С.30, 69.

П. Переяславець

ПІСНЯ

Ріднокрай мій, ріднокрай

У блакиті й цвіті,

Не потрібний мені рай,

Поки ти є в світі.

Ріднокрай мій, ріднокрай

Сонячно-зелений,

Не потрібний мені рай,

Поки ти є в мене.

Ріднокрай мій, ріднокрай

З даллю-таїною,

Не потрібний мені рай,

Поки ти зі мною.

Ріднокрай мій, ріднокрай —

В серці мимоволі.

Я тебе не вибирав, —

Ти дарунок долі.

ВЕСНЯНЕ

І знов на сонці сяє

Мов свята Оріль...

І знов у серці грає,

Буя весняний хміль.

Душа дарує щедро
Весні свою любов,
І квітне разом з нею
У видиві обнов.

Переяславець П. Стою на Калитві:
Поезії / П.Переяславець, ред. Г.М.Гарченко.
– Дніпропетровськ: Січ, 2007. – С.11, 26

ПРИОРИЛЛЯ

Сонце і блакить, і білі хмари,
Й соняшники в полі, як сонця...
І пісень пташиних світлі чари
Ллються звідусюди без кінця...

Сяйво сонця й хмари лебедині,
Й пахощі хмільні дерев і трав...
Краєвиди в світі цім єдині
З радістю у душу я вбирав.

Сонце і блакить, і хмари білі...
Я таких ніде не зустрічав.
Їх мені у ріднім Приоріллі
Знову літній день подарував.

С. Поливода

НІЩО НЕ ВІЧНЕ...

Знов потопає осінь в хвилях листопаду...
Я посміхатися тобі себе примушу.
Ми головні герої балу-маскараду,
Але не радість, а журба обвила душу.

Снується срібло в сині далі павутиння,
І чари бабиного літа зір не тішать.
Хоч ще дарує сонце лагідне проміння,
Та дні коротшають і ночі холодніші.

Так і Любов – ніщо під місяцем не вічне! –
Розтане маревно, як тане тінь серпанку...
«А чи відродиться!» – питання риторичне,
Коли лід вечора згубив красу світанку.

Кохання влітку з ніжних трав стелило килим,
А в день осінній він шурхоче падолистом.
Любов майнула диво-птахом сизокрилим.
Лишень горенить горобинове намисто...

Поливода С. Акварели рифм / С.Поливода;
відповідальн за вип.В. Головань. –
Днепропетровск: Инновация, 2010. – С.66.

І. Пуппо

Не меня ли эти дали нежили –
Дым туманов, зарниц огонь?..
Где-то в Фастове, а может быть, в Нежине
Я покину душный вагон.
И пойду лугами да пожнями,
Где кузнечики скачут звеня,
Где, как столики придорожные,
Встали суслики осторожные –
Окликают свистом меня.
Мне ромашки под ноги просятся.
Мне дарит прохладу река,
Потому что я – здешний по сердцу.
Хоть по крови – издалека.
...Тихі плеса з очима синіми,
Над ожиною – бджіл баси...
Скаже ненечка: «Синку, сину мій,
В купині відпочинь, посидь...»
Улыбнись-ка мне, потянись ко мне
Та берёзонька у пруда:
Если с родиной быть неискренним,
С кем же искренним быть тогда?

Вдруг нахлынет глухими спазмами
Память черных военных дней:
Сколько братьев с кровями разными
Спят, обнявшись, в земле моей!..
Я родством горжусь, а не хвастаюсь, –
Запах теплых родины рук
Где-то в Нежине, а может быть, в Фастове
Я опять почувствую вдруг,
Потому что я – здешний по сердцу...

Пуппо И. Во имя чего я живу:
Стихотворения / И. Пуппо; ред. П. Иванов. –
Київ: Дніпро, 1983. – С.5-6.

І. Рибицький

Співають треті півні на селі,
Спросонку у низах гелгочуть гуси.
Давно згасив я лампу на столі,
І у вікні – лиш зір холодні буси.
Скажи мені: «Пора!» – і я піду.
Та ти мовчиш – утомлена і ніжна.
А до вікна здивовано в саду
Схилилася жоржина білосніжна.
Чого вона дивується, чому?..
Невже моя любов незрозуміла?..
Її, таку зарошену, візьму
І дам тобі жоржину білу, мила.
На ній роса бусинами тремтить,
І красен місяць променем голубить.
Піду – ти будеш довго ворожить,
Поки пелюстка не підкаже: любить!

ЩЕДРІСТЬ

Колючих соснових віт
Пучечок беру я в дорогу.
Зелена моя Цвітохо,
Скупа ти на пишний цвіт.

На хліб ти також скупа:
Піски та піски довкола.
Не ноги, а серце коле
Стерня, що дала снопа.

Та я на землі не всліп,
Що кращих країв не знаходив,
Бо щедрі – бере аж подив! –
Тут люди на цвіт і хліб.

Антологія поезії Придніпров'я / Під загальн. ред. В. Коржа;
упоряд. В. Савченко. – Дніпропетровськ: Січ, 1999. –
С.208, 283.

Г. Світлична

І пише сад свою поему білу
Без слова жодного – бо нащо ті слова?
Співає сад, мов золоте вітрило.
Мій світоньку, про що то він співа?

А все про неї, все про Батьківщину,
Мою оселю з голубим вікном.
А пісня ця у нас із ним єдина,
Її довіку вистачить обом.

Ці небеса, ці світлі небеса,
Під ними і живу, і золотію.
Тут голос мій до людської надії
Горобиним кетягом звиса.
Цим водам і тополям біля трас
Я й досі ще не звірилась в любові,
Отак, щоб у одним-єдинім слові
Все висловить – аж захлинутись враз.
Кажу зерну: – Благословись, зерно!
Кажу травині: – Мир тобі, травино!
І ти, і ти, моєї України
Святися і світай мені, вікно.
І не смеркають з роду в рід народи,

І сходить день, і мови сходить врода...
А над усім – ці світлі небеса.

О ліс, веселий мій безбожнику
З імлистими очима лося!
В тобі так дзвінко й переможно
Свої свята справляє осінь.
В надмірнім буйстві кольорів
Іще не вчувши небезпеки,
Цю зміну явищ, фарб і днів
Обом нам святкувати легко.
Здригнувшись на залп рушниць,
Кулик над озером зліта.
Враз дивну важкість живота
Відчула молода вовчиця.
Щось всюди коїться таке
Немислимо-самозречення.
Себе на спалення жарке
Поприрікали – вкотре! – клени.
Набридло хащі лісовій
Ховать уявні таємниці.
Так синьо далеч прозориться –
Чи не в мені, в мені самій?
І хочеться ронить слова
(Як? Але ж я від слів втомилась!),
Та пізно, пізно.
Назріва.
Уже гряде їх грізна милість.
Щоб знов у серці чаклувать
Так, як чаклує в лісі осінь,
Круг золотих дерев-багать
Скіф'янкою рудоволосою.
Вогнем обпалена жарким,
Я повернусь, мій ліс, додому,
Та в сяєві моєї втоми
Всю ніч світлитиметься дім.

Світлична Г. Свято калини: Поезії
/ Г.Світлична; ред. Т. Кордун. – Київ: Дніпро,
1988. – С.19, 27, 178-179.

В. Сіренко

ДЕРЕВА

Ми говоримо часом про душу.
Якщо є вона, то після нашої смерті
Неодмінно вселяється в дерево.
Якось чув я – стогнала сосна,
Як звалили її лісоруби.
Якось бачив – ридала береза,
Як осколок пробив її кору.
І нарешті, я чув – гомоніли дуби,
Мов діди, що зібрались під хату.
Йду до лісу. Він наче стіна.
Міцно сосни за руки взялися,
Так взялися – не зрушиш нічим.
О могутнє братерство дерев!
На галявині став і дивлюся угору
І кричу: «Добридень, дерева!»
Із узвишшя, з боків голосами людей
Ліс відлунює глухо: «Добридень!»

Сіренко В. Навпростець по землі: Поезії /
М. Сіренко. – Дніпропетровськ:
ВПОП «Дніпро», 1993. – С. 18.

І. Сокульський

Степ дорівнює тиші, сонцю й вітрам.
Степ на тому узвишші, на якому ти сам.
Степ далекий, і близько, степ як вічна гора!
Степ піднявся так високо, що сягнув аж Дніпра.
Степ дорівнює болю, степ – та відстань, що є.
На своєму роздоллі ми із ним – навзаєм.
Степ задивлений в небо (двох просторів сувій!).
Степ тісний на потребу...
Степ, він рівня собі.
Степ дорівнює крові, що тече крізь віки.
На підсилу здоров'ю степ ростить будяки.

Степ дорівнює волі – на чотири крила.
Степ сьогодні – на поле.
Степ сьогодні – на злам!
Степ заховує славу, степ відкритий всьому.
І з мечем Святослава тут стояти йому!
Степ одкрив всі дороги – хай заходить гроза.
Степ упав на пороги,
І ні кроку назад!

ЗУСТРІЧ

Небо – далеч, хмари – круто...
Все пройшло, мов рідна кров.
Скільки степу – не забути!
Скільки простору – Дніпро!

Землю цю торкну рукою...
Світе, ближче підійди!
Скільки в просторі спокою,
Скільки тиші і води!

Давнє, світове, колишнє
День скликає і збира.
Все прийшло на стрічу й тишу,
Все спинилось – до Дніпра.

Сокульський І. Г. Означення волі: Вибрані поезії /
І. Сокульський; ред. Т.С.Завгородня . –
Дніпропетровськ: Січ, 1997. – 351с. – С.128, 218

О. Тараненко

ДОРОГА МОЯ СТОРОНА

Є на світі така сторона,
Що тепер уявляється раєм,
Де стежина у трави пірна,
Де зійшлися степи з небокраєм.
Неповторна, єдина, одна –
Щедрим сонцем, любов`ю зігріта,
Де гречки, як землі сивина,
Зацвітають на маківці літа.

Є на світі така сторона,
Золотими дощами умита,
Де холодні криниці без дна,
Де я можу душею спочити.
Є село, де всі предки жили.
Аби довше мене пам'ятало –
Тут онуки стежками ішли,
Що дитинство моє протоптало.

СТЕЖКА ДИТИНСТВА

Степове моє роздолля –
Лісосмуги та балки.
На зеленій кромці поля
Засріблилися ставки.
Верби, як сільській вдови,
Пригорнулись до води...
Плинуть запахи медові,
Та качки летять сюди.
Зачепились білі хмари
За шипшинові кущі,
А з-за них, мов яничари,
Тишком крадуться дощі...
В`яже райдуга мережку
Над напоєним ставком,
Де колись топтав я стежку
Босоногим пастушком.

Тараненко О. Серед степу криниця: Поезії /
О. Тараненко. – Дніпропетровськ: Пороги,
1997. – С.5,76.

Н. Таршин

Цвітеш, як маківка,
Сріблишся росами,
І, як в дитинстві, я
Бреду покосами.

Важкими й мокрими.
Бо вранці скошені,
Землею-матір`ю
Так щедро зрошені.

Підперезалася
Покосом-стрічкою.
Всміхнулась радісно
В`юнкою річкою.

Стрічаєш досвіток
Уся завітчана,
Мов та дівчинонька,
Що йде до вінчання.

У перших променях
Ти вся виблискуєш,
Земля!Краса ж яка!!!
Я вірю – вистойш!..

Знов трави віялом
Впадуть під косами,
І буде правнук мій
Іти покосами.

МІЙ КРАЙ

Мій край напоєний дощами,
Як пан, одягнений лісами,
Лугами, ріками, садами...
Благословенний Богом край.

Той дивовижний краєвид
Живе в куточку мого серця.
Майже незмінні з віку в вік
Костьол, і церква, і фортеця.

А на крутій-крутій горі
Усе такі ж біленькі хати,

Їм сонце світить на поріг...
Все хочу поглядом обняти.

Ввібрати в себе, зберегти
На всі прийдешні покоління,
Щоб вже ніколи і ніхто
Не відцуравсь свого коріння.

Таршин Н. Гомін: Поезії /
Н. Таршин. – Дніпропетровськ: «Ліра»,
2009. – С.4, 17.

П. Усенко

НЕМА МЕНІ ЛІПШОГО КРАЮ

Нема мені ліпшого краю,
Як ти, Надорілля моє,
Що вклав в тебе, взяв з тебе – знаю,
Усе в тобі зібрано, є.

Були твої ниви зрадливі,
Та вже врожаями шумлять,
Бо серце всього колективу
У щастя все вивело, в лад.

Летіли птахи перелітні,
Та в час той світили мені
Вогні і горіння досвітні –
Жовтневі гарячі вогні.

І де б на далеких дорогах
Не випала доля іти –
Ішов від твого я порога
З вогнями отими в світи.

І де б не бував я, не йшов я,
І де б не літав я, не жив –
Чи бився в бою я штиковім,
Чи часом я в небі кружив –

З тобою, з тобою до бою
Ми йшли, розтинаючи мур,
З тобою, з тобою горою
Стояли ми в наступах бур.

Нема мені ліпшого краю,
Як ти, Надорілля моє, —
Що вклав в тебе, взяв з тебе — знаю, —
Усе в тобі зібрано, є.

А природа є природа!
Що учора тут було?!
Вітер, хмара, сквира, сльота —
Як з відра згори лило!
А сьогодні з небокраю
Шле блакить такий привіт!
Чорні хмари обминають,
Вітер ледве обвіває —
Ой, який же гарний світ!
Не натішишся у серці,
Не надивишся в вічу!..
І в люстерці —
я лечу!

Усенко П. М. Поезії / Упоряд. Г. В. Усенко.
— Київ: Радянський письменник, 1985. — С.129.

М. Чхан

ОСВІДЧЕННЯ

Степе мій!..Хустиночками хати,
Чорноземна віковічна міць! —
Нам тебе судилось покохати,
Незрадливим серцем зрозуміть...
Ти, як наша пісня українська,
Повен сонця і квітневих чар.
Ти — народу нашого колиска

І неперевершений кобзар.
І тебе несила споглядати:
Ти – в безкраїсть золотий поріг,
Ти – як груди велетня-солдата
У скрипучих ременях доріг,
І куди летиш ти, крилоорлий,
На вітрилах стиглого тепла?
Степе мій, як світ зорі, просторий,
Ти в мені до грудочки й стебла!

Рідне місто моє. – Дніпропетровськ. :
ПП «Ліра ЛТД», 2006. – С.109.

П. Шаповал

ПРИ СХОДІ СОНЦЯ

Біля крутого отчого порога
Візьму в калини цвіту вогняного,
У солов'я при сході сонця – співу,
Та й понесу між люди те огниво.
Чи дощ, чи хуга – не зіб'юсь з дороги
І згадок скарб не розгублю потроху,
Його для друзів ревно берегтиму,
Аби долати гони несходимі.
А в скруті сам у них тепла позичу,
Біля багать, де іволга все кличе,
Де Нароч сизий пахне рідним хмелем,
Де кожна сакля гостю килим стеле.
При сході сонця, вгамувавши втому,
З надбанком щедрим повернусь додому.
І спалахне новим вогнем калина,
Хлюпне у небо пісня солов'їна.

Антологія поезії Придніпров'я / Під загальн.
ред. В. Коржа; упоряд. В. Савченко. – Дніпропетровськ:
Січ, 1999. – С.396.

Г. Шепітько

РОЗМОВА З ВІЧНІСТЮ

Манила вічність спалахом чуття –
бентежного і радісного разом.
І усміхнулося мені життя
як сонце молодому водолазу.

Тоді, в дитинстві, вперше це було
і навідріз, здавалося, навіки.
Не все мені, що мріялось, збулось,
але й не все подзьобали шулики.

Як добре, що на серці є печать
живого, неповторного відлуння.
Частіше з віком стала помічати,
що вся природа – то моя мамуня.

Шепітько Г. Обпалена зірка: Вірші, поеми /
Відповід. за вип. А. Шкляр. – Дніпропетровськ:
Січ, 1992. – С.77.

А. Шкляр

ЧИСТИЛИЩЕ ЗЕЛЕНЕ

Коли покличе степ, вогнем торкнеться скроні, –
У потаємний світ переступлю поріг.
Крізь мене вже летять його незримі коні,
Шепочуться в мені чебрець, петрів батіг.
Тут звуки всі злились в потік рухомих крапок,
Націлених углиб прозорої стіни,
І шелестять в повітрі крила бабок –
Небесний целофан блищить з височини.
Я голову підняв, і впала на обличчя
Якась тривожна тінь – межа забутих снів.
Невже отам вони – ті двері в потойбіччя –
В проривах сивих хмар, в перехлюпі вогнів?
І світяться сади захмарної держави,
І зваблюють міста скарбами всіх віків,
Та горнуться до ніг духмяні рідні трави,

І чую з-під землі молитви козаків.
Не ув'язнила їх оця тісна могила –
Заходяться серця від подиху землі,
І збереглась в руках непереборна сила,
Джерелами дзвенять під пагорбом шаблі.
Озвучені дощем, злітаються до мене
Нечувані слова, небачені світи...
І розкриває степ чистилище зелене,
Через яке мені належить ще пройти.

Шкляр А. М. Віртуальний потяг: Поезії. /
А. Шкляр, ред. Г. Гарченко. – Дніпропетровськ:
Січ, 2007. – 40с. – С.6.

Поетичні джерела

1. **Антологія поезії Придніпров'я** / Під загальн. ред. В. Коржа; упоряд. В. Савченко. – Дніпропетровськ: Січ, 1999. – 415 с.
2. **Безкорсая Ж.** Формула любові: Стихи / Ж. Безкорсая. – Дніпропетровськ: Промінь, 1990. – 39с.
3. **Біба П.** Краплини теплої дощу: Поезії / П. Біба; – Київ: Рад.письменник, 1980. – 118с.
4. **Бідняк Г.** Симфонія серця: Поезії / Г.Бідняк; – Дніпропетровськ.: СІЧ, 2013. – 536с.
5. **Булаєнко В.** СТИХОТВОРЕНИЯ. 1937-1944. Пер. с укр./ В. Булаєнко – М.: Молодая гвардия, 1973.– 32с.
6. **Бурлаков С.** Вибране: Поезії / С. Бурлаков; ред. Т. Крижанівська; передм. В. Корж. – Київ: Дніпро, 1988. – 295 с.
7. **Бурлаков С.** Все про кохання, все про любов: Вірші / С.Бурлаков; Дніпропетровськ: «Дніпрокнига», 2004. – 320 с.; іл.
8. **Бурлаков С.** Краса з любові: Вірші / С. Бурлаков; передм. В. Корж. – Дніпропетровськ: Промінь, 1977. – 128 с.
9. **Бурлаков С.** Неспалена врода: Вибране / С. Р. Бурлаков. – Київ: Дніпро, 1979. – 221с.
10. **Бурхан В.** Квіти мужності : Поезії / В. Бурхан; – Дніпропетровськ : Промінь, 1988. – 38 с.
11. **Вороний М.К.** Твори/ М.Вороний; упоряд., підгот.текстів, передм.та приміт. Г. Д. Вєрвєса. – Київ: Дніпро, 1989. – 687 с.
12. **Голота Л.** Весняне рівнодення: Поезії / Л.Голота; ред. А. Камінчук. – Київ: Молодь, 1980. – 96 с.
13. **Голота Л.** Народжена в степах: Лірика / Л. Голота; ред. В. Корж. – Дніпропетровськ: Молодь, 1976. – 56 с.
14. **Данилейко С.** Неспокій / Ред. П. Т. Кононенко. – Дніпропетровськ: Дніпропетровське книжкове видавництво, 1963. – 75 с.
15. **Демин А.** Вечерняя заря: Стихотворения, поэмы / А. Демин. – Дніпропетровськ: Січ, 2006. – 100 с.
16. **Демченко І.** «А серце б'ється...» : Поезії / І. Демченко. – Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2001. – 64 с.
17. **Дружко М.** Клепсидра: Поезії / М. Дружко. – Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛТД», 2006. – 64 с. – (Серія «Молода муза»)
18. **Завгородній О.** Перевесло: Поезії / О. Завгородній. – Київ: Молодь, 1986. – 80 с.

19. **Завгородній О.** Із подиву і подиху : Поезії / О. Завгородній. – Київ : Рад. письменник, 1989. – 111с. – С.50.
20. **Зайвий О.** Орільські горлиці: Поезії / О. Зайвий. – Дніпропетровськ: Промінь, 1972. – 64с.
21. **Ігнатенко О.** Профіль епохи : Поезії / О. Ігнатенко. – Дніпропетровськ: ПП «Ліра ЛТД», 2006. – 240с.
22. **Ісаєв Ф.** Грона щедрої осені: Поезії / Ф. Ісаєв. – Дніпропетровськ: Промінь, 1981. – 78с.
23. **Калиниченко Г.** Землі нетлінне лоно: Поезії / Г. Калиниченко. – Дніпропетровськ: Пороги, 1993. – 80с.
24. **Калинова Д.** Зелен-цвіт: Вірші / Д. Калинова. – Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2004. – 224с.
25. **Кашаєв П.** Золотий листолет: Стихи / П. Кашаєв, ред. Г. Калиниченко. – Дніпропетровськ: Дніпро, 1993. – 63 с.
26. **Кашаєв П.** Ностальгія: Стихи і песни / П. Кашаєв. – Дніпропетровськ: Проспект, 2008. – 160 с.
27. **Кириченко Ю.** Сонячна криниця: Поезії / Ю. Кириченко. – Дніпропетровськ: Промінь, 1989. – 78с.
28. **Кібець Ю.** Зорі батькового саду: Поезії / Ю. Кібець. – Дніпропетровськ: Промінь, 1985. – 70с.
29. **Ковтуненко В.** Пісня іволги: Поезії / В. Ковтуненко. – Дніпропетровськ: Промінь, 1986. – 39с.
30. **Корж В.** Чиста сила : Поезії / В. Корж. ; передм. Д.В.Павличко; післям. М. М. Дроня – Київ: Укр. письменник, 2010. – 590с.
31. **Кудрявцев М.** Український транзит : Поезії / М. Кудрявцев. – Дніпропетровськ : «Ліра», 2013. – 100с. – С.41.
32. **Левченко Л.** Райське яблуко : Поезії / Л. Левченко; ред. А. Шкляр. – Дніпропетровськ : Ліра, 2007. – 183 с.
33. **Манжура І.** Твори / І. Манжура; передм. І. Березовський; Ред. С. Шевцова. – Київ: Дніпро, 1980. – 326 с.
34. **Миколаєнко М.** Віща зоря: Зібрання поезій у чотирьох томах. – Т.1 (1937-1994 рр.) / М. Миколаєнко; відповід. за вип. О. Нечай. – Дніпропетровськ: Ліра, 2009. – 308 с.
35. **Нікітіна А.В.** Оріяна: Поезії / А. Нікітіна. – Дніпропетровськ: «Ліра ЛТД», 2006. – 80с. – (Серія «Молода муза»).
36. **Нікуліна Н.** Знамення калини : Вибране / Н. Нікуліна. – Дніпропетровськ : Січ, 2000. – 231с.
37. **Олійник І.** Прерії життя: Поезії / І. Олійник. – Дніпропетровськ: «Ліра ЛТД», 2006. – 64с. – (Серія «Молода муза»).
38. **Омельченко О.** Присвячую себе: Поезії / О. Омельченко, відповід. за вип. А. Снітко. – Дніпропетровськ: Дніпро, 1993. – 177 с.

39. **Переяславець П.** Стою на Калитві: Поезії / П. Переяславець, ред. Г.М.Гарченко. – Дніпропетровськ: Січ, 2007. – 34 с.
40. **Поливода С.** Акварели рифм / С.Поливода; відповідальн за вип.В. Головань. – Днепропетровск: Инновация, 2010. – 191 с.
41. **Пуппо И.** Во имя чего я живу: Стихотворения / И. Пуппо; ред. П. Иванов. – Київ: Дніпро, 1983. – 153 с.
42. **Рідне місто моє.** – Дніпропетровськ. : ПП «Ліра ЛТД», 2006. – 276с.
43. **Світлична Г.** Свято калини: Поезії / Г.Світлична; ред. Т. Кордун. – Київ: Дніпро, 1988. – 268 с.
44. **Сіренко В.**Навпростець по землі: Поезії / М.Сіренко.– Дніпропетровськ: ВПОП «Дніпро», 1993. – 60с.
45. **Сокульський І.Г.** Означення волі: Вибрані поезії / І.Сокульський; ред. Т. С. Завгородня . – Дніпропетровськ: Січ, 1997. – 351с.
46. **Сяєво жар-птиці.** Антологія літератури для дітей та юнацтва Придніпров'я / упоряд. та автори І.Прокопенко, Леся Степовичка. – Дніпропетровськ: Ліра, 2012. – 580 с.
47. **Тараненко О.** Серед степу криниця: Поезії / О. Тараненко. – Дніпропетровськ: Пороги, 1997. – 126 с.
48. **Таршин Н.** Гомін: Поезії / Н. Таршин. – Дніпропетровськ: «Ліра», 2009. – 120 с.
49. **Усенко П. М.** Поезії / Упоряд. Г. В. Усенко. – Київ: Радянський письменник, 1985. – 286 с.
50. **Шепітько Г.** Обпалена зірка: Вірші, поеми / Відповід. за вип. А. Шкляр. – Дніпропетровськ: Січ, 1992. – 102 с.
51. **Шкляр А.М.** Віртуальний потяг: Поезії. / А. Шкляр, ред. Г. Гарченко. – Дніпропетровськ: Січ, 2007. – 40 с.

Зміст

Передмова.....	с.3-4
Безкорса Ж.....	с.5-6
Біба П.....	с.6-7
Бідняк Г.....	с.7-9
Булаєнко В.....	с.9
Бурлаков С.....	с.9-12
Бурхан В.....	с.12-13
Вороний М.....	с.13-14
Голота Л.....	с.14-15
Данилейко С.....	с.15-16
Дьомін О.....	с.16
Демченко І.....	с.16-17
Дружко М.....	с.17-18
Завгородній О.....	с.18-19
Зайвий О.....	с.20
Ігнатенко О.....	с.21
Ісаєв Ф.....	с.21-22
Калиниченко Г.....	с.22
Калинова Д.....	с.22-23
Кашаєв П.....	с.23-24
Кириченко Ю.....	с.24
Кібець Ю.....	с.24-25
Ковтуненко В.....	с.25-26
Кононенко П.....	с.26
Корж В.....	с.27
Кудрявцев М.....	с.28
Левченко Л.....	с.28
Манжура І.....	с.28-30
Миколаєнко М.....	с.30-31
Міщенко В.....	с.31-32
Нікітіна А.....	с.32-33
Нікуліна Н.....	с.33-34
Олійник І.....	с.34
Омельченко О.....	с.34-35
Переяславець П.....	с.35-36
Поливода С.....	с.36-37
Пуппо І.....	с.37
Рибицький І.....	с.38-40
Світлична Г.....	с.39-40
Сіренко В.....	с.41
Сокульський І.....	с.41-42
Тараненко О.....	с.42-43
Таршин Н.....	с.43-45
Усенко П.....	с.45-46
Чхан Н.....	с.46

<i>Шаповал П.....</i>	<i>с.47</i>
<i>ШепітькоГ.....</i>	<i>с.48</i>
<i>Шкляр А.....</i>	<i>с.48-49</i>
<i>Поетичні джерела.....</i>	<i>с.50-52</i>
<i>Зміст.....</i>	<i>с.53-54</i>

Літературно-художнє видання

Природою нашіптані вірші...

/Антологія віршів поетів Придніпров'я
про красу рідної природи/

Упорядник Валентина Володимирівна Білявська

Підписано до друку 10.05.2015. стор. Тираж 50 прим.
КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім.М.Светлова»,
49070, м.Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 60.
e-mail: obmsvetlova @i.ua